

Jõulupood meie verandal

PILLE HERMANN

Ühel argisel pärastlõunal saabus minu postkasti ootamatult kiri, mis muutis olemise rõõsamaks, ja seda pikemaks ajaks. Kirja pealkiri oli "Jõulupood meie verandal".

Kiri ise algas nii: "Mõnele võib-olla tundub tobe see jõulu sigin-sagin. Võib-olla natuke naiivne ja kohati pealetükkiv. Kõik need kiirevad kaubanduskeskused panevad pea ringi käima ja vägev jõulurokk kaigub üle pungil täis autoparklate kaubanduskeskuste juures. Minu jõuluusk on aga lapsepõlvest pärit. Meie mustvalge telekas näitas eelmise sajandi 80. aastatel jõulude eel Soome kanalilt "Joulukalenteri't" ning hommikuti ärkasin Soome raadiost jõululaulu kuulates.

Ma olin siis umbes kümnene või veidi üle. Mu vanavanemad olid eestlased inimesed, ei, mis, tsaariaegsed olid. Ja nemad tegid nii, nagu oli alati tehtud: jõuluks tapeti siga, tehti õlut, sülti ja verivorsti. Niisamuti kodused piparkoogiküpsetamised, tubade koristamised ja kuuse toomine. Jõuluõhtu koos kiriku ja jõuluvanaga sai ju väga kähku läbi, aga selle ühise tegemisega jõulude nimel sai jõuluaega pikendatud. Ja jõulud muutusid väärtuseks.

Sel aastal arvasime, et anname kõigile võimaluse tulla jõuludeks maale. Selleks avasime oma verandal väikese jõulupoe, kuhu kogusime Ohtu küla naiste võrratut käsitööd (peamiselt keraamikat) ja toidukraami jõululaulale. Lisaks saab siit küünlaid, seepi, ehteid kuusele ja iseendale. Ma ei taha võimendada seda plinkivat, sädelevat ja rõõkivat jõulu. Ma tahan kutsuda teid teekonnale lumiste metsade vahele koguma lõhnu ja meeolusid. Pimedal ja külmal ajal on koosolemine tähtsam kui asjad, kuid kui asjad on ajendiks kokku saada, las nad siis olla."

Tänasin kirja saatjat Helit ning lubasin kindlasti uudistama tulla. Mulle piisas juba vihjest, et verandapoes on toitu ja käsitööd, et hakata sõitu ette võtma. Nii asusimegi oma väikese seltskonnaga laupäeval teele. Kõik oligi täpselt, nagu kirjas lubatud, muinasjutuliselt romantili-

Perenaine Heli paneb välja uut kaupa.

Jõulupoest ei puudu ka päkapikud.

ne – suured lumised kuused teed ääristamas, kiteke teel, taevast pillutas helbeid. Teelahkmed silt, mis juhatas teelised jõulupoodi ning küünlad taluvärvavas saabujaid ootamas. Koer, vaeseke, oli küll ketti pandud, kuid ta ei lasknud end sellest segada, vaid tervitas oma lustilise olemisega külalisi, kes temaga esimese sõbraliku vestluse pidasid.

Verandapood ei petnud ootusi – ei kujunduse ega kauba poolest. Kõik, mis lubati, oli seal tõesti olemas, ma mõtlen kauba osas. Lisaks veel see soojus ja eriline tunne, millele ei oska nimegi anda, kuid tean, et ta elab jõulude paiku maal ning annab end seal sagedasti tunda. Uurisin perenaiselt, kust küll tema ainulaadsed ideed tulevad ja ta vastas nii:

"Ühel ööl, kui arvuti taga tööd tegin, taevast särasid tähed ning just oli sadanud esimene lumi, tundsin, et tahan seda rahu ja ilu ka teistega jagada. Nii tuligi mõte, kuidas inimesed endale külla kutsuda. Talvel kipub ju ikka nii olema, et maal elavatele tuttavatele just väga tihti külla ei tulda.

Elades siin maal, jõuad päris asjadele lähemale. Jõuad loodust ja aega enda ümber tähele panna ning märgata, et näiteks teekond eemale "keskusest" võib olla suur väärtus.

Niisamuti ruum enda ümber ning tegevused, mida selle ruumi hoidmiseks tegema pead. Jõulukuu on aeg, kus me loome enda jaoks seda püha, seda lühikest hetke. Protsess ise ongi väärtuslik."